รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ระดับภาษา (๑)

ครูผู้สอน ครูชลภักดิ์ คงกำเนิด

ทบทวนความรู้

คำถามชวนคิด

คำถาม : การแบ่งระดับภาษา สามารถแบ่งได้ทั้งหมดกี่ระดับ อะไรบ้าง

คำตอบ : แบ่งได้ ๓ ระดับ ได้แก่ ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ และภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๑. ภาษาระดับทางการ

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ

๓. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

ระดับภาษา

(๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของภาษาแต่ละระดับได้

๒. จำแนกคำและข้อความตามระดับภาษาได้

๓. บอกแนวทางการใช้ระดับภาษาให้ถูกต้องได้

ภาษามี ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ภาษาระดับทางการ

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ

๓. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

ภาษาระดับทางการ

เป็นภาษาที่มีแบบแผน มีความเป็นทางการ การใช้ภาษาระดับทางการนี้ ส่วนใหญ่จะพบในการประชุมที่มีพิธีการหรือเอกสารทางการ เช่น หนังสือราชการ ตำราวิชาการ ฯลฯ

ตัวอย่าง ภาษาระดับทางการ

๑.	น้ำเป็นส่วนประกอบที่มีปริมาณมากที่สุดในร่างกายของมนุษย์
๒.	ปลาจัดเป็นสัตว์เลือดเย็นที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำซึ่งมีหลายชนิด
๓.	ป่าที่อุดมสมบูรณ์ คือ ป่าที่มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดและมีสัตว์ป่า

ภาษาระดับกึ่งทางการ

เป็นภาษาที่ลดความเป็นทางการลงมาในระดับหนึ่ง เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ส่วนใหญ่พบในการประชุมย่อย เช่น การบรรยาย ข่าว หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ตัวอย่าง ภาษาระดับกึ่งทางการ

๑.	วันนี้ฉันมีขนมมากมายให้พวกเธอได้ทานเล่น
๒.	คนที่คดโกงย่อมได้รับเวรกรรมที่ตนเองทำไว้อย่างแน่นอน
๓.	สาเหตุที่สังคมไม่เจริญ เพราะมีคนเห็นแก่ตัวเยอะมาก

ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

เป็นภาษาที่สนทนาในกลุ่มบุคคล แสดงถึงความเป็นส่วนตัว สนิทสนมคุ้นเคยเป็นอย่างดี เช่น กลุ่มเพื่อนสนิท ครอบครัว ชาวแก๊ง หรือเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทางสังคมเท่านั้น

ตัวอย่าง ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๑.	เรื่องนี้เป็นเรื่องกล้วย ๆ ใครก็ทำได้ทั้งนั้นแหละ
๒.	การกินน้ำมีประโยชน์มากเลย แต่ถ้ากินมากก็ไม่ดี
๓.	เธอแกงฉันอีกแล้วนะยะ ทำแบบนี้ไม่โอเคเลย

เปรียบเทียบระดับภาษา ในการสื่อสาร

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
รถเครื่อง	รถมอเตอร์ไซค์	รถจักรยานยนต์
หมอฟัน	หมอฟัน	ทันตแพทย์
ใส่แมสก์	สวมแมสก์	สวมหน้ากากอนามัย

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
ผัวเมีย	ผัวเมีย	สามีภรรยา
เผาศพ	ปลงศพ	ฌาปนกิจศพ
โรงหนัง	โรงหนัง	โรงภาพยนตร์

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
เยอะแยะ	มากมาย	จำนวนมาก
แกง	พูดโกหก	พูดเท็จ
โกง	คดโกง	ทุจริต

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
ใบขับขี่	ใบขับขี่	ใบอนุญาตขับขี่
ใบรับรอง	ใบรับรอง	หนังสือรับรอง
ใบสมัครเรียน	ใบสมัครเรียน	ใบสมัครเข้าศึกษาต่อ

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
ข้า เรา	หนู ผม ฉัน เธอ	ข้าพเจ้า กระผม ดิฉัน
พ่อ	คุณพ่อ	บิดา
แม่	คุณแม่	มารดา

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
กินเหล้า	ดื่มเหล้า	ดื่มสุรา
ปั๊มตรา	ตีตรา	ประทับตรา
กทม.	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร

เปรียบเทียบระดับภาษา

ไม่เป็นทางการ	กึ่งทางการ	ทางการ
กบาล	หัว	ศีรษะ
งานแต่ง	งานสมรส	พิธีมงคลสมรส
งานบวช	งานอุปสมบท	พิธีอุปสมบท

วิเคราะห์ระดับภาษา ในการสื่อสาร

ในปัจจุบันการทุจริตคอรัปชั่นเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ

ทางการ

กึ่งทางการ

ไม่เป็นทางการ

ฉันชอบเดินทางด้วยรถไฟ นั่งชมวิวข้างทางและมองธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ภูเขา ต้นไม้ แม่น้ำ อีกอย่างที่เป็นซิกเนเจอร์บนรถไฟ คือ ไก่ย่าง ส้มตำ เพราะแซ่บมาก ๆ

ทางการ

กึ่งทางการ

ไม่เป็นทางการ

ครูสอนนักเรียนเสมอว่า ให้ตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงาน และหมั่นทบทวนบทเรียนอย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้เข้าใจเนื้อหาและเรียนรู้ได้ดี

ทางการ

กึ่งทางการ

ไม่เป็นทางการ

ป่าเบญจพรรณ คือ ป่าที่มีลักษณะเป็นป่าโปร่งและมีต้นไผ่ชนิดต่าง ๆ ขึ้นอยู่กระจัดกระจายทั่วไป พื้นดินเป็นดินร่วนปนทราย มีอยู่ทั่วไปตามภาคต่าง ๆ

ทางการ

กึ่งทางการ

ไม่เป็นทางการ

นี่เธอควรตั้งใจทำงานให้ดีกว่านี้นะ ไม่ใช่ทำงานแบบลวก ๆ มาส่ง ทำแบบนี้ก็ขายหน้าเขาหมดสิจ๊ะ ได้โปรดทำให้ดีหน่อยได้ไหม

ทางการ

กึ่งทางการ

ไม่เป็นทางการ

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙ การวิเคราะห์ระดับภาษา โดยอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม แล้ววิเคราะห์ระดับภาษาให้ถูกต้องตามหลักการ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑) แจกใบงานที่ ๙
เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา

๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน

๓) ประเมินการวิเคราะห์จำแนกระดับภาษา

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑) ทำใบงานที่ ๙
เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา

๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๙

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม จากนั้นวิเคราะห์ว่าเป็นภาษาระดับใด

๑. อวกาศ คือ ความว่างเปล่าที่มีอยู่ระหว่างวัตถุท้องฟ้า รวมถึงโลก อวกาศมิได้ว่างเปล่าอย่างสิ้นเชิง แต่ประกอบด้วยสุญญากาศแข็งที่ประกอบด้วยอนุภาคความหนาแน่นต่ำ

☐ ภาษาระดับทางการ ☐ ภาษาระดับกึ่งทางการ ☐ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๒. วันนี้ฉันจะไปเยี่ยมยายที่บ้านนอก กว่าจะออกจาก กทม. ได้นั้น รถติดแทบแย่ แต่สุดท้ายก็ออกมาจากเมืองกรุงได้ ซึ่งตลอดการเดินทางนั่งรถจนเมื่อยหลังไปหมด

☐ ภาษาระดับทางการ ☐ ภาษาระดับกึ่งทางการ ☐ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๓. วงสนทนาของชาวบ้านในชุมชนนี้ ได้กล่าวถึงเรื่อง ความสามัคคี โดยมีข้อสรุปว่า ทุกคนในหมู่บ้านจะต้องร่วมมือร่วมใจทำความสะอาดบริเวณทางเข้าหน้าหมู่บ้านทุกสิ้นเดือน

☐ ภาษาระดับทางการ ☐ ภาษาระดับกึ่งทางการ ☐ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๔. ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ คือ ป่าที่มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด และมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก เช่น ป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ป่าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นต้น

☐ ภาษาระดับทางการ ☐ ภาษาระดับกึ่งทางการ ☐ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๕. การกินน้ำมีประโยชน์มาก ๆ เลย แต่ถ้าหากพวกเรากินแต่น้ำที่ไม่มีคุณภาพ ก็จะเป็นผลเสียมากกว่าผลดีเสียอีก

☐ ภาษาระดับทางการ ☐ ภาษาระดับกึ่งทางการ ☐ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

สรุปการทำกิจกรรม
และตรวจสอบความถูกต้อง

แนวคำตอบ

๑. อวกาศ คือ ความว่างเปล่าที่มีอยู่ระหว่างวัตถุท้องฟ้า รวมถึงโลกอวกาศ มิได้ว่างเปล่าอย่างสิ้นเชิง แต่ประกอบด้วยสุญญากาศแข็งที่ประกอบด้วยอนุภาคความหนาแน่นต่ำ

ทางการ

แนวคำตอบ

๒. วันนี้ฉันจะไปเยี่ยมยายที่บ้านนอก กว่าจะออกจาก กทม. ได้นั้น รถติดแทบแย่ แต่สุดท้ายก็ออกมาจากเมืองกรุงได้ ซึ่งตลอดการเดินทางนั่งรถจนเมื่อยหลังไปหมด

ไม่เป็นทางการ

แนวคำตอบ

๓. วงสนทนาของชาวบ้านในชุมชนนี้ ได้กล่าวถึงเรื่อง ความสามัคคี โดยมีข้อสรุปว่า ทุกคนในหมู่บ้านจะต้องร่วมมือร่วมใจในการทำความสะอาดบริเวณทางเข้าหน้าหมู่บ้านทุกสิ้นเดือน

กิ่งทางการ

แนวคำตอบ

๔. ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ คือ ป่าที่มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด และมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก เช่น ป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ป่าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นต้น

ทางการ

แนวคำตอบ

๕. การกินน้ำมีประโยชน์มาก ๆ เลย แต่ถ้าหากพวกเรากินแต่น้ำที่ไม่มีคุณภาพ ก็จะเป็นผลเสียมากกว่าผลดีเสียอีกนะ

ไม่เป็นทางการ

สรุปเรื่อง ระดับภาษา

๑. ภาษาระดับทางการ = เป็นภาษาที่มีระเบียบและแบบแผน ใช้ในทางราชการเป็นหลัก

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ = เป็นภาษาที่ลดความเป็นทางการลงมาในระดับหนึ่ง เพื่อเพิ่มความใกล้ชิด

๓. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ = เป็นภาษาในระดับสนทนา เพื่อแสดงถึงความเป็นกันเองของผู้พูดและผู้ฟัง

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : นักเรียนจะนำความรู้เรื่อง “ระดับภาษา” ไปปรับใช้ในการสื่อสารได้อย่างไร

คำตอบ : ใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับระดับบุคคลและกาลเทศะ

บทเรียนครั้งต่อไป

ระดับภาษา (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

☑ ใบความรู้ เรื่อง ระดับภาษา

☑ ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา

☑ บัตรคำ/แถบข้อความ (ถ้ามี)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖